

Petančič Davorin:

Svete gore.

Povest.

»Svete stvari, da bi prodajali? Blagoslovljene in posvečene? Saj to ne gre! Kelih je zlat in monštranca tudi, da se vsa sveti, kadar jo dvignejo v blagoslov, pa na prodaj ni.«

Trgovec je stopil k njej in jo prijel za roko.

»Dobra si, vidim. Skrbi te cerkev in lepota v njej, jutri se pomeniva, ko bo dan. Ne boj se, po sili ničesar ne vzamem, le v zameno za lepše, novo.«

Zapirala je cerkev in prišlo ji je na misel, da bi morala bolje zapreti. Janez in trgovec sta se pričkala.

»Gospod, kako Vam je ime?«

»Lovec Janez sem.«

»Janez, torej. Greste z menoj, kaj ne? Malo posediva in se pomeniva, da se spoznam, kje sem.« Janez se je branil, a gospod iz tujega sveta je vplival nanj s skrivnostno močjo.

»Pa grem! Kaj mi pa more Miha!?« Zmisli se je na Lenčko in ga je celo zveselilo.

»Jezilo jo bo! Pa ravno to me vleče!«

Šla sta.

Lenčka je prihajala s škaфом na glavi domu in poltiho popevala. Nenadoma je priletel pred njo Rolf in jo veselo obljajal. V njo je planil strah, da ji je srce zabilo burno in slišno.

»Janez, za Boga! Miha je doma!« Ustavila se je pod lipo, da bi ga tu odslovila. Ozrla se je okoli, pa ga ni mogla zagledati.

»Janez!« je zaklicala. Neznani glas ji je udaril na uho.

»Kdo je to?« Porodila se ji je strašna slutnja: Morda ga biriči ženejo.

»Janez!« ga je pozvala v nepremišljeni naglici naglas.

Miha se je pojavil na pragu.

»Kdo je?« je siknil.

Lenčka je zavila k svinjski kuhinji spodaj pri svinjakihi, da je Mihovo oko ne bi opazilo. A pes se je oglašal venomer in bežal pred njo.

»Sram te boži!«

»Dober večer, Miha!« ga je pozdravil Janez skoro izzivajoče prijazno. Miha bi ga bil nahlulil, a ni maral, da bi se pred tujcem skregala. Potlačil je jezo.

»Bog daj,« je malomarno zabrundal.

»Miha, tega-le gospoda boš oskrbel, da bo zadovoljen. Trgovec je iz Laškega.«

Mihi se je prijetno raztegnil obraz.

»No, bo vsaj nekaj zaslužka,« in je prijazno povabil gosta v sobo.

»Vina najboljšega, sladkega!« je pel Talijan.

Miha je to rad slišal. Letel je na vso moč naglo v klet. Spotoma se je zaletel v Pepo, ki je nesla bukova polena v naročju in jo ostel.

»Brž! Nič se ne znaš obrniti! Vlečeš se kot polž. V kuhinjo za svinje pojdi, pa naj Lenčka pride gor, da bo postregla.«

Pepa je zagnala polena v podpečnjak in šla k svinjakom.

»Pojdi, Lenčka. Bom jaz popazila na ogenj.«

Ko je Lenčka vstopila v sobo in postavila kruh na mizo, jo je čudno prevzelo.

»Kake oči ima.«

Pepa jo je pogledal na ozko in vlovil njeno roko.

»Vina nam prinesi, deklé, vina, da potopimo bridkosti v njem.« Pogledal je kakor mimogrede v Janezove oči in je videl, da so počivale na Lenčki. Njej je udarila rdečica v lici do ušes. Obrnila se je in zginita za vrata.

»Kakšen je!«

In tujčev glas je priplaval za njo, trepetajoč v višinah tuje pesmi, ki jo je popeval.

Z Janezom sta se pobratila.

7

»Ostanem tu nekaj tednov, da si ogledam okoli in cerkve. Vi mi pa boste prijatelj.«

Janezu je stopilo vino v glavo. Čudno se je mešalo v njem: opojno vino in laška pesem. Razbesedil se je in se odkrival.

Pepa ga je poslušal kakor samo v zabavo. O Lenčki, o Mihi, o pobožni Pepi in cerkvi na Gorah je tekla beseda...

»To je zanimivo, kar mi pripoveduješ.«

Prišel je še Miha in zadovoljno pogledal po praznih posodah.

»Se bokal, gospoda.« Prinesel ga je in prisedel. Lah ga je priklenil nase s košato samohvalo o sebi in svojem bogastvu. Še za Janeza je našel prijazno besedo, ker je bil Lahov prijatelj.

Pavle se je priklatil med nje. Janezov pogled ga je bodel:

»Zadnje čase si menda reden gost tu, ko so meni prepovedali...«

Lah mu je ponudil vina, pa je Pavle odklonil in se zmedeno približal Janezu:

»Škornjice ti bom pomeril...«

Janez je slutil, da mu je zadrega potisnila na jezik ta izgovor in ga je podražil.

»Ponoči hodiš po mero?«

»Ko te je težko dobiti, sem pa mislil, nocoj bi najlažje.«

»Zima bo kmalu in škornjice bom res rabil.« Dal si je pomeriti.

Pavle je brez pozdrava odšel.

»Lenčka, zakaj?« se je ustavil pri njej.

Razumela je dobro, pa ni nič odgovorila. Pavle je čutil, kakor da bi mu ne bila dobra. Pred hišo ga je ujela Mara.

»Pavle, kaj boš bežal. Ostani pri nama z Lojzom, ko sva sama in je dolgčas. Samo kola bo še obrnil, junce spregel in jih k jaslim privezal, pa pride Lojz.«

»Mudi se mi,« se je hotel izviti. Po dveh korakih pa se je obrnil k Mari:

»Kaj veš, kdo je tisti tujec z Janezom?«

Mari je bilo pogodu: zdaj bo lahko besedo povzela in jo razplela na dolgo in večer se bo hitreje premaknil, ko so pa večeri tako dolgi in prazni v pozni jeseni!

»Pojdi, boš sedel na koruznico v parni, ko si truden. Jaz bom Lojzu pomagala ta čas.«

Pavle je bil obsojen na čakanje. Poslušal je v noč. Lojze je žvižgal juncem, ki so pili iz škafa.

Mara je pripenjala in žvenketala s privezi.

»Na, stopi!« se je vježila in udarila z dlanjo vola po križu krepko, da se je slišalo.

»Nič se ti živina ne smili!« je Lojze zaprosil in žvižgal dalje rahlo in otožno melodijo.

»Veš, Pavle, živine jaz nimam rada. Nesnažna je in ni lepa.«

Pavle se je začudil.

»Pa si kakor gospodična iz šole. Lepe roke brez žuljave kože in gladek obraz bi rada imela. Za kmetico ne boš.« Mara se je zasmejala zaletelo in prešerno, kakor če bi jo hvalil. Lojze je sedel na soro velikega voza, se oddahnil in molčal. Ni mu bilo do besede.

»Trgovec je z Laškega, bogat, da ni pri nas takega. Poslušala sem malo pri vratih. Kako ti govori! Kakor da bi med precej. Stare stvari kupuje po cerkvah, pa nove prodaja, mi je rekla Pepa.«

»Koga? Pa z Janezom hodi?«

»Slučanjo sta se dobila pri cerkvi. Janez se zna z boljšim porazgovoriti, ko je pri graščinskih.«

Pavletu se je vzbudila neumna misel, ki je rastla in se jačala.

»Janez in Lah. Pa cerkev...«

»Lahov ni veliko prida, pravijo.« Lojz se je obrnil, kakor da bi šel spat, a je skrivaj zavil proti cerkvi na Gori.

Mara je zalala poskočno popevko s svojim bogatim glasom in stopila v kamrico, ki je vonjala po uvelih rožah in jeseni...

(Dalje sledi.)

22. DRAŽBA KOŽ DIVJADI NA VELESEJMU 9. MARCA 1936.

Poslajte nemudoma blago na našov: **Divja koža!** Ljubljana - Velesejmu

Zakaj se ne lotijo Italijani z bombami iz zraka edine abesinske železnice Džibuti-Addis Abeba? Koj v začetku sovražnosti med Italijani in Abesinci je izražalo evropsko časopisje bojazn, da se bodo skušali Italijani polastiti edine abesinske železnice od Rdečega morja do prestolice, in da bodo vsaj iz zraka porušili železniške naprave. Do tega sedaj ni prišlo, ker je Francija sopolosnica omenjene železniške zveze. Italijani pa bi se ne nakopali radi odkritega sovražstva Francozov, če bi se lotili z bombami abesinske železnice.

Vohuni pomagajo Italijanom.

V zadnji številki smo poročali, da so italijanska letala bombardirala v mestu Desije cesarski dvorec in da je bil neguš v veliki smrtni nevarnosti. Abesinci so se prepričali, da so Italijani samo potom vohunov zvedeli za bivanje cesarja v Desije in radi tega so se lotili z vso vsemotlova na špione.

PISITE SE DANES!

Ostanki

mariborskih tekstilnih tovarnov brez napak, pristno-barvni, »Paket serija A« za moško, žensko, namizno, posteljno perilo in rjuhe, »Paket serija B« izključno zimski topli flaneli in barhenti najboljše kakovosti vsak Paket 10 do 20 m samo Din 107. Dalje novi »Original Kosmos Z pakete«, vsebujejo 2.80 m suknja za eno dolgo zimsko suknjo, oziroma za ženski plašč, lepe temne barve, ali pa 1.80 m za kratko zimsko suknjo in 1.20 m posebno močnega štruka ali suknja za ene hlače. Tudi ta paket samo Din 107. Vsi paketi poštnine prosto. — Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Pišite takoj na **„KOSMOS“** razpošiljalnico ostankov maribor. tekst. tovarnov, MARIBOR, Dvořakova cesta 1, 1003